

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen julkaisun rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutuksestaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original publication. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Karppinen, P. 2023. Ilmaista koulutusta ja oppimateriaaleja digitaaliseen Suomeen kotoutuville maahanmuuttajille. Oamk Journal 80/2023. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2023051644693>

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ilmaista koulutusta ja oppimateriaaleja digitaaliseen Suomeen kotoutuville maahanmuuttajille

23.5.2023 - Karppinen Paula

Maahanmuuttajille suunnatuissa SelkoDigi-koulutuksissa rakennettiin oppimisanalytiikkaa hyödyntävä digitaalinen oppimisympäristö Moodleen sekä helposti saavutettavaa opetusmateriaalia avoimeen verkkoon. Hankkeen tavoitteena oli vastata nopeasti digitalisoituvan ja monikulttuuristuvan yhteiskunnan haasteisiin.

Suomi digitalisoituu vauhdilla samaan aikaan, kun maahanmuutto lisääntyy. Suomeen muuttavien joukossa on myös korkeakoulutuksesta kiinnostuneita, joista osalla on vähintään alempaa ammattikorkeakoulututkintoa vastaava tutkinto kotimaastaan [1]. Oulun ammattikorkeakoulu (Oamk) tukee osana valtakunnallista SIMHE-verkostoa [2] maahanmuuttajien kiinnittymistä korkeakouluopintoihin sekä edelleen heidän työllistymistään ja kotoutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan.

Suomen työmarkkinat edellyttävät maahanmuuttajilta hyvää suomen kielen taitoa [1] ja digitaalisia taitoja [3]. Näitä tarvitaan asiantuntijatasoisten työtehtävien lisäksi korkeakouluopinnoissa. Tähän tarpeeseen Oamk käynnisti syksyllä 2021 ESR-rahoitteisen SelkoDigi-hankkeen [4], jossa toteutettiin sekä kuuden viikon pituisia että lyhyempiä tilauskoulutuksia maahanmuuttajien kotoutumisen, jatko-opintojen ja työllistymisen tueksi.

Kuuden viikon koulutus lähellä, etänä ja hybridinä

Laajemmassa kuusi viikkoa kestäneessä 10 opintopisteen koulutuksessa opetus toteutettiin lähi- ja hybridiopetuksena. Oppimisen tueksi Moodleen rakennettiin kolme verkkokurssia, joissa opiskelijat opiskelivat sekä itsenäisesti että ohjatusti selkokielisiä opetusmateriaaleja digitaitoihin ja suomen kieleen liittyen. Osa opetuksesta pidettiin kotiluokassa ja osa etänä. Kevään SelkoDigi-koulutus taas toteutettiin hybridiopetuksena [5], koska osa opiskelijoista opiskeli kaukana Oulusta.

Opetuksessa hyödynnettiin Flipped Learning -menetelmää [6]. Ensin asiat opiskeltiin itse ja sen jälkeen keskusteltiin aktiivisesti opettajan johdolla tai pienissä ryhmissä. Luentomuotoisen opetuksen sijaan opiskelijoita ohjattiin siis ensin oppimaan omaehtoisesti ja lähtötasonsa mukaisesti, minkä jälkeen ryhmässä keskusteltiin ja avattiin hankaliksi tai erityisen mielenkiintoisiksi koettuja sanoja ja teemoja. Hyötyohjelmien opetuksessa pedagogisena ratkaisuna oli käytännönläheinen tekemällä oppiminen, jossa aikaa annettiin harjoitteluun, kuten Word-tiedoston muokkaamiseen.

Opetuksen teemat suunniteltiin Euroopan Unionin digitaalisen osaamisen viitekehyksen mukaisesti [7] hahmottamalla aluksi asiantuntijatasoisen digiosaamisen kriteeristö. Koulutus jakautui kolmeen opintojaksoon, joilla opiskeltiin tietojärjestelmiä, hyötyohjelmia ja tiedostojen hallintaa, digilukutaitoa ja viestintää sekä tietoturvaa, asiointia ja verkossa näkymistä [8].

Jokaisella opintojaksolla oli omat Moodle-kurssiympäristöt, joissa opiskelijat pystyivät seuraamaan edistymistään oppimisanalytiikan avulla. Tehtävät rakennettiin opiskelijalähtöisiksi luokittelemalla ne vaikeustason pohjalta. Näin opiskelijat pystyivät etenemään tehtävissä omien lähtötasojensa mukaisesti aina vaativimpiin tehtäviin [4].

Yhtenä tärkeimmistä tehtävätyypeistä Moodlessa käytettiin H5P Course Presentation -aktiviteettia (kuvat 1 ja 2).

Tiedonhaku

Tässä tehtävässä opit hakemaan tietoa eri tiedonlähteistä ja arvioimaan hakutuloksia.

Esimerkiksi kirjat, tutkimukset, artikkelit ja kartat ovat tiedonlähteitä. Tiedonlähteen sopivuus riippuu aiheesta.

Nykyisin ei ole ongelma löytää tietoa. On jopa vaikeaa löytää oikeaa tietoa, koska tietoa on niin paljon. Puhutaan informaatiotulvasta.

Kun etsit tietoa, sinun tulee osata arvioida, onko tieto luotettavaa.

1 / 11

KUVA 1. Esimerkki SelkoDigi-koulutuksen H5P Course Presentation -aktiviteetista. Helpoimmissa perustason tehtävissä pystyi myös kuuntelemaan opetussisällön [9].

Mitä opit Creative Commons -lisenssistä?

Mitä pitää huomioida, jos käyttää aineistoa, jossa on tämä merkki?

- Tekijän nimi pitää mainita
- Ei voi käyttää kaupallisesti
- Ei saa tehdä muutoksia
- Jaa samoin

[Tarkista](#)

7 / 9

KUVA 2. Esimerkki SelkoDigi-koulutuksen H5P Course Presentation -aktiviteetin monivalintatehtävästä opitun asian kertaamiseen [10].

H5P Course Presentation -aktiviteetin todettiin sopivan hyvin selkokielisen koulutuksen tehtävätyypiksi, sillä eri välilehdille mahtuu sisältöä vain vähän ja asioista pystyy kertomaan tekstin lisäksi myös kuvilla, kaavioilla, videoilla ja äänitiedostoilla. Lisäksi aktiviteetin sisään rakennettiin vuorovaikutteisia tehtäviä, kuten monivalintakysymyksiä ja raahaustehtäviä. Ne toivat vaihtelua opiskeluun ja auttoivat kertaamaan opittuja asioita.

Toinen SelkoDigi-kurssilla paljon käytetty tehtävätyyppi oli niin sanottu tehtäväaktiviteetti (kuva 3), jossa samaan toiminnallisuuteen yhdistettiin tehtävänanto ja mahdolliset linkit lisätietoihin sekä tiedoston palautustoiminto. Opiskelijoita pyydettiin esimerkiksi vastaamaan kysymyksiin tai palauttamaan tiedosto opettajalle. Tiedostojen palautuksissa opiskelijoita ohjeistettiin tallentamaan tiedostot OneDrive -pilvikansioon ja palauttamaan opettajalle tiedostolinkki, jotta opiskelijat oppivat tämän päivän digitoiminnassa keskeisen pilvipalvelun käytön ja huomaavat siihen liittyvät hyödyt.

Tee faktantarkastus ja kirjoita Wordiin

Ohje

- Etsi uutinen sinua kiinnostavasta aiheesta.
- Lue ja arvioi, onko uutinen luotettava eli tee faktantarkastus.
- Hyödynnä kysymyksiä, jotka löydät alla olevan linkin kautta.

Avaa kysymykset: Tunnista valeuutinen - tarkista faktat kysymyksillä
Englanniksi: How to spot fake news

Kirjoita vastaukset Wordiin ja lähetä Word-tiedosto opettajalle

Nimeä tiedosto "Tiedonhaku ja nimesi".
Lisää Word-tiedosto **Lisää palautus**-painikkeesta avautuvaan vastausruutuun.

Palautuksen tila

Palautuksen tila	Ei suorituskertoja
Arvioinnin tila	Ei arvioitu
Viimeksi muokattu	-
Palautuksen lisätiedot	► Kommentit (0)

Lisää palautus

Et ole vielä jättänyt palautusta.

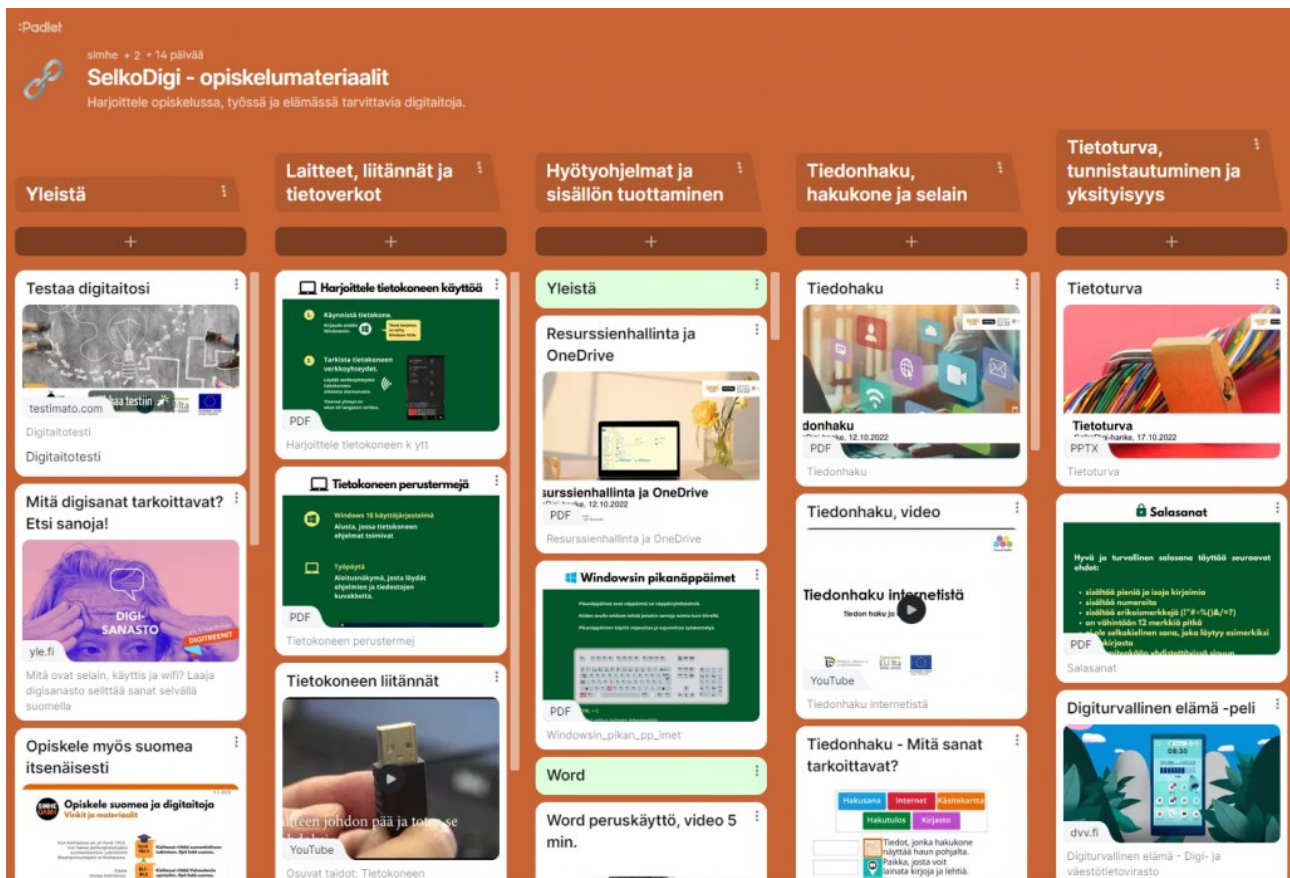
KUVA 3. Esimerkki SelkoDigi-koulutuksen tehtäväaktiviteetista [11].

Lähtöajatuksena verkko-oppimisympäristön suunnittelussa oli Moodle-tehtävien jakaminen vaikeusasteen mukaan. Ainoastaan helpoimmat tehtävät olivat pakollisia. Käytännössä kuitenkin lähes kaikki opiskelijat tekivät kaikkien opintojaksojen kaikki tehtävät. Kahden opintojakson lopussa arviointi toteutettiin Moodle-tentillä.

Tilaukoulutuksia ja vapaasti hyödynnettävää oppimateriaalia

SelkoDigi-hanke toteutti myös lyhyitä tilaukoulutuksia ja pop-up-tilaisuuksia Oulun alueen kotoutumistyötä tekevissä organisaatioissa. Tilaisuuksia markkinoitiin kattavasti eri kanavilla ja vapaaehtoiseen digikoulutukseen tulikin kohtuullisesti opiskelijoita. Enemmänkin ryhmiin olisi mahtunut. Koulutukset saivat osallistujilta hyvää palautetta. Kaikki opiskelijat kertoivat koulutuksen olleen joko hyödyllinen tai erittäin hyödyllinen. Jokainen myös kertoi voivansa suositella koulutusta kaverilleen [12].

Tilauuskoulutuksissa ja muille digiosaamisesta kiinnostuneille maahanmuuttajille jaettiin hankkeessa toteutettua avointa oppimateriaalia [Padlet-tauluun koottuna](#) (kuva 4).

KUVA 4. SelkoDigi-hankkeen kaikille avoimet oppimateriaalit Padlet-taulussa [12].

Hanketoimijoiden tavoitteena oli, että digiopetusmateriaali olisi mahdollisimman matalalla kynnyksellä saavutettavissa. Se julkaistiin ilman kirjautumisvaatimuksia avoimesti verkossa Padlet-taulussa [13]. Näin runsas materiaalmäärä jäsenyi selkeään taulukkomuotoon.

Oppimateriaalin kokoamisessa hyödynnettiin SelkoDigi-hankkeen opintojaksojen Moodle-tehtäviä ja muiden hanketoimijoiden materiaaleja. Sisällöissä noudatettiin vapaasti mukailen Euroopan Unionin digitaalisen osaamisen viitekehystä [7] valitsemalla ja suunnittelemalla opetusmateriaaleja, jotka tukevat arjessa ja työssä tarvittavia digitaitoja.

SelkoDigi-oppimateriaali edistää digiosallisuutta

Kaksivuotinen SelkoDigi-hanke päättyi heinäkuussa 2023. Hankkeen tuloksia hyödynnetään tulevissa Oamkin maahanmuuttajille suunnatuissa koulutuksissa niin

yksittäisten opetusmateriaalien kuin laajempien koulutusten muodossa. Selkokielisistä opetusmateriaaleista hyötyvät paitsi maahanmuuttajat, myös muut erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat.

Paula Karppinen

lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Lähteet

[1] Baumgartner, T. 2023. Maahanmuuttajien osaamista jää käyttämättä työmarkkinoilla. Tieto & Trendit 17.1., Tilastokeskus. Hakupäivä 17.1.2023.

<https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2023/maahanmuuttajien-osaamista-jaa-kayttamatta-tyomarkkinoilla/?listing=simple>

[2] Oulun ammattikorkeakoulu. 2023. Korkeakoulujen SIMHE-palvelut. Hakupäivä 17.1.2023. <https://www.oph.fi/fi/kehittaminen-ja-kansainvalisyys/korkeakoulut-tukemassa-maahanmuuttajia/simhe>

[3] TE-palvelut. 2023. Digitaidot työnhaussa ja työelämässä. Hakupäivä 17.1.2023. <https://toimistot.te-palvelut.fi/-/digitaidot-ty%C3%B6nhaussa-ja-ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4ss%C3%A4>

[4] Oulun ammattikorkeakoulu. 2023. SelkoDigi – Asiantuntijatason digitaidot selkokielellä - hankkeen www-sivut. Hakupäivä 13.10.2022. <https://www.oamk.fi/fi/tutkimus-ja-kehitys/tki-ja-hanketoiminta/selkodigi>

[5] Tampereen yliopisto. 2023. Hybridiopetus: Mahdollisuudet ja haasteet – Milloin hybridillä? Vinkkipankki 15.7. Hakupäivä 17.4.2023. <https://sites.tuni.fi/vinkkipankki/opetuksen-suunnittelu-ja-menetelmat/hybridiopetuksen-mahdollisuudet-ja-haasteet-milloin-hybridilla/>

[6] Taitotalo. 2023. Flipped Learning haastaa perinteiset opetusmenetelmät. Uutinen. Hakupäivä 20.1.2023. <https://www.taitotalo.fi/artikkelit/flipped-learning-haastaa-perinteiset-opetusmenetelmat>

[7] EU Science Hub. 2023. The Digital Competence Framework. Hakupäivä 13.10.2022.

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp/digital-competence-framework_en

[8] Oulun ammattikorkeakoulu. 2023. Opetussuunnitelmat 2022–2023. Selkodigi – Digitaaliset taidot opiskeluun ja työelämään (10 op). Hakupäivä 13.10.2022.

<https://www.oamk.fi/opinto-opas/opintojen-sisalto/opetussuunnitelmat?koulutus=skd2022&lk=s2022>

[9] Oulun ammattikorkeakoulu. 2023. Esimerkki SelkoDigi-koulutuksen H5P Presentation -aktiviteetista. Moodle. Vain sisäiseen käyttöön. Hakupäivä 30.1.2023.

[10] Oulun ammattikorkeakoulu. 2023. Esimerkki SelkoDigi-koulutuksen H5P Presentation -aktiviteetin monivalintatehtävästä opitun asian kertaamiseen. Moodle. Vain sisäiseen käyttöön. Hakupäivä 30.1.2023.

[11] Oulun ammattikorkeakoulu. 2023. Esimerkki SelkoDigi-koulutuksen Tehtäväaktiviteetista. Moodle. Vain sisäiseen käyttöön. Hakupäivä 30.1.2023.

[12] Oulun ammattikorkeakoulu. 2023. SelkoDigi-hankkeen palautekyselyn tulokset. Vain sisäiseen käyttöön. Hakupäivä 18.1.2023.

[13] Simhe-hanke. 2023. SelkoDigi-opiskelumateriaalit. Padlet. Hakupäivä 13.10.2022.

<https://padlet.com/simhe/9oo0bu1vt8opr8gi>

METATIEDOT

Tyyppi: Artikkel

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 80/2023

Julkaisuvuosi: 2023

Tekijätiedot: Karppinen Paula

Oikeudet: [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2023051644693>

Tiivistelmä: Maahanmuuttajien kotoutumisen vaikuttaa, miten he pystyvät osallistumaan digitalisoituvan Suomen toimintaan kaikilla elämän alueilla. Oulun ammattikorkeakoulussa pilotoitiin syksyllä 2022 selkokieline digikoulutus, jonka tavoitteena oli parantaa koulutukseen osallistujien valmiuksia käyttää digitaalisia työkaluja arkielämän lisäksi korkeakouluopinnoissa ja työelämässä. Koulutus oli osa Asiantuntijataso digitaidot selkokielellä – SelkoDigi -ESR-hanketta.

Syksyllä 2021 käynnistyneessä hankkeessa suunniteltiin asiantuntijatasoisen digiosaamisen kriteeristö, jonka pohjalta kehitettiin kymmenen opintopisteen laajuinen oppimisanalytiikkaa hyödyntävä verkko-oppimisympäristö Moodleen sekä hankkeen tilauskoulutuksia tukeva kaikille avoin opetusmateriaali.